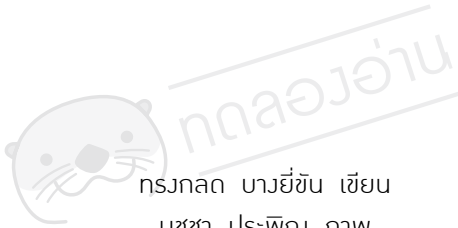

p/cco/o

รสชาติเล็ก ๆ ระหว่างบรรทัด

โปรดอ่าน
ใต้แสงเทียน
เพราะผมเขียน
ใต้แสงดาว

ทรงกลด บายี่ซัน เขียน
นุชชา ประพิณ ภาพ

การอ่าน คือรากฐานที่สำคัญ

การเดินทาง การรักใคร่สักคน และการอ่าน คือสิ่งที่ทำแทนกันไม่ได้

— ทรงกลด บายี่ซัน

หนังสือคุณภาพ
โดยอมรินทร์กรุ๊ป

คำนำสำนักพิมพ์

101 เรื่องราวในหนังสือเล่มนี้ เกิดจากการรวบรวมบทความของผู้เขียนตลอดระยะเวลาสิบปี (พ.ศ. 2545 - 2555) จนกลายเป็นหนังสือเรื่อง นายเท้าซ้าย เด็กชายเท้าขวา และ นั่งฝั่งตะวันตก ยืนฝั่งตะวันตก บวกด้วยเรื่องราวที่เขียนขึ้นใหม่ ณ เวลานั้น ก่อนจะเกิดเป็นหนังสือชื่อ โปรดอ่านได้แสงเทียน เพราะผมเขียนได้แสงดาว ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ a book ล่าสุดสำนักพิมพ์ piccolo ได้นำงานเล่มนี้กลับมาตีพิมพ์ใหม่อีกครั้ง โดยเพิ่มตอนใหม่หนึ่งตอน และบวกด้วยตอนพิเศษอีกหนึ่งตอน

ผ่านมาแล้วเกือบสองทศวรรษนับจากวันแรกที่ทรงกลด บางยี่ขัน ได้เขียนสิ่งที่เรียกว่า “บันทึก” ขึ้นแรกขึ้น แม้ตัวอักษรที่บรรจุอยู่ในหนังสือเล่มนี้จะกลายเป็นอดีตไปแล้ว – อย่างที่ผู้เขียนบอกไว้ว่า “ตอนนี้ทุกเรื่องล้วนเป็นอดีตไปหมดแล้ว” – แต่สำนักพิมพ์ยังเห็นนักอ่านหลายคนถามถึง พุดถึง และแน่นอนว่าคิดถึงหนังสือเล่มนี้อยู่เหมือนเดิม

หากเคยอ่านงานของทรงกลดมาแล้ว จะไม่สงสัยเลยว่าทั้งที่เป็นเรื่องราวซึ่งเกิดขึ้นในอดีต แต่ทำไมมันยังคงทำให้ทุกคนที่หยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาอ่านยิ้มได้...แม้ว่าบางเรื่องจะไปสะกิดต่อมน้ำตาให้ผลิตน้ำใส ๆ เอ่อออกมา

เราเชื่อเสมอว่า ไม่มีของขวัญจากกาลเวลาชิ้นไหนที่ดีไปกว่า ความทรงจำในช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตอีกแล้ว และแม้ผู้เขียนจะออกตัวไว้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นบันทึกที่เขียนขึ้นมาจากประสบการณ์ของตัวเองก็ตาม แต่ช่วงขณะที่เราอ่านเรื่องราวในแต่ละบทนั้น ความทรงจำของคุณจะค่อย ๆ ชัดเจนขึ้นมาอย่างแน่นอน

หากสิ่งที่คุณเขียนทิ้งท้ายไว้ตอนต้นว่า “บันทึกที่ดี ควรมีคนช่วยเขียน”

ทางเราก็คิดว่า “หนังสือที่ดี ควรมีคนช่วยอ่าน” เช่นกันนะคะ

pcco/o

คำนำผู้เขียน

(พิมพ์ครั้งที่ 1 - 10)

ความเรียงทั้งหนึ่งร้อยเรื่องที่บรรจุอยู่ในหนังสือเล่มนี้ รวมมาจากหนังสือเรื่อง นายเท่าซ้าย เด็กชายเท่าขวา และ นั่งฝั่งตะวันตก ยืนฝั่งตะวันตก เดิมด้วยงานเขียนอื่นๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 - 2555 นับเวลาได้สิบปีพอดี

ในบรรดาหนังสือที่ออกเกิดบู๊กทั้งหมดที่เขียนมา ผมรัก นายเท่าซ้าย เด็กชายเท่าขวา กับ นั่งฝั่งตะวันตก ยืนฝั่งตะวันตก ที่สุด เพราะมันเป็นงานเขียนรายสัปดาห์ในช่วงสี่ปีแรกของการเริ่มต้นหัดเขียนหนังสือ เป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการเรียนรู้ เขียนหนังสือด้วยพลังที่สดใหม่ ทุ่มเท และตั้งใจในทุกกระบวนการ

แล้วมันก็ยังเป็นบันทึกช่วงชีวิตที่สวยสดงดงามที่สุดช่วงหนึ่งของผม อ่านแล้วนึกถึงผู้คนที่อยู่รายล้อมในตอนนั้น บรรยากาศของชีวิตในตอนนั้น และตัวเองในวันนั้น

เวลาที่เรามองย้อนกลับไปยังอดีตเรามากมีความสุขเสมอ เพราะเราจะเห็นแต่ความสุข แม้จะเป็นเรื่องที่เลวร้าย เราก็มองมันด้วยสายตาที่เป็นสุข สุขที่ได้ข้ามผ่านช่วงเวลายากลำบากนั้นมาแล้ว

ผมเลยมีความสุขกับหนังสือเล่มนี้มากเป็นพิเศษ

ผมซึ่งใจอยู่นานว่าจะใช้ *โปรดอ่านได้แสงเทียน* เพราะผมเขียน *ได้แสงดาว* เป็นชื่อหนังสือเล่มนี้ดีไหม เพราะมันเป็นชื่อที่ดีในวันนั้น แต่มันก็เป็นชื่อที่มีความหมายสำหรับผม เพราะเป็นชื่องานเขียนชิ้นที่สองในชีวิตของผมที่ได้ตีพิมพ์ และเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผมกลายมาเป็นคอลัมนิสต์ประจำ จนกลายมาเป็นเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ และ

ทำให้ผมกลายเป็นคนทำหนังสือถึงทุกวันนี้

ชื่อนี้เลยกลายเป็นจุดเริ่มต้นบนถนนสายน้ำหมึกของผมเมื่อสิบปี
ก่อน

เนื้อหาที่อยู่ข้างในก็เหมือนหลักไมล์ที่ผมเดินผ่าน
เป็นชีวิตเรียบง่าย ที่หวานแบบเหงาๆ เศร้าแบบอู่นๆ บางครั้ง
ก็ได้แสงดาว บางคราวก็ได้แสงเทียน

โปรดอ่านได้แสงเทียน เพราะผมเขียนได้แสงดาว

ทรงกลด บางยี่ขัน

สารบัญ

ตอนจบต้องอีกนิด	12
Love at First Kite	16
ฝนในฝัน	20
โคจร - อโคจร	24
ล้นลาทั้งน้ำตา	27
ไม่มีสัญญาตอนตบรัก	31
โทรศัพท์ที่ร้อยปี ไปรษณีย์ร้อยชาติ	35
แผ่นดินไหวที่ไปรษณีย์	39
ไปรษณีย์บำบัด	43
ครอบครัวบุรุษไปรษณีย์	46
บุเลงไปบนไม้หอม	50
วิ่งตามรถไฟ	55
หน้าต่างรถไฟ	58
ภูมิต้านทานลมหนาว	62
เสียงกระซิบของปีเตอร์	64
แมลงกับแสงแห่งรัก	68
แมลงหน้ารถ	72
หยากไย่กับใยแมงมุม	76
ยันต์กันยุง	80
โครงกระดูกข้างตู้	83

ทะเลของคนว่ายน้ำไม่เป็น	86
ความฝันที่ไร้ภาพ	90
คนตะวันออกบอกรักคนตะวันตก	93
เสียงพระอาทิตย์ตก	97
Genies in the Temple	100
นับเลขในวัด	103
คนเลี้ยงนกบนรถเมล์	107
ในรอยแยกของตัวรถเมล์	111
Under the Rainbow	114
บนถนนสุญญากาศ	118
น้ำตาปลาทอง	122
ฤดูใบไม้ร่วง	126
ฝันตกไม้หัวฟ้า	129
เงา เเงา เเงา	132
ฝุ่น ชุ่น ชุ่น	136
ตาขวาอิจฉาดตาซ้าย	140
คืนที่ผมมีเวทมนตร์	143
ฉนวนกันความรัก	148
ค้อน กรรไกร กระดาษ	152
คนเฝ้าเงาเสไฟฟ้า	156
น้ำหนักของความเศร้า	160
ทิศที่ไม่มีในแผนที่	166
ผีร้ายไวรัส	171
The Frog's Diary	175
นาฬิกาชิงช้า	179
ความรักปลอดภัย	182

เลี้ยงซ้ายผ่านตลาด	187
ทางมดลาย	191
หมี่ร้อยปอนด์ หมอนร้อยปี	195
ตุ๋ปลาสามัญประจำบ้าน	199
กฎแจที่ต้องใช้เทียนไข	204
คนที่คงที่	209
คำสันยา	213
รอยหายใจ	217
ถ้าไม่ตาย	221
หน้าต่าง ต่างหน้า	224
คู่สู้	229
น้ำตาแตกฟอง	232
ผลลับ	235
ความสัมพันธ์แน่นแฟ้ม	239
เกษตรของดอกไม้ไฟ	242
ถนนที่โรยด้วยเสียง	246
หุ่นไล่กา กับตุ๊กตาไล่ฝน	249
เสียงเรียงเหรียญ	252
ยึดญาติ	256
หมาหอบแดด คนแบกแดด	259
คลื่นแปลกหู	263
หนอนบอนไซ	267
พับผ้าสิ!	270
ฝูงลูกโป่งบนสะพานพระรามแปด	273
ความสุขได้ร่มผ้า	276
เหลือขอ	281

ชีพประจำ ชีพจร	284
เฉยเมย	288
หนังสือเดินทาง	292
เสียงกระดิ่งในคืนคริสต์มาส	297
น่านอน แน่นอน	301
ยอดที่ไม่ได้เยี่ยม	305
อิฐ หิน ดิน ยาย	309
ฟ้าเมืองจีนไม่แดง ดาวคนจีนไม่เหลือง	312
จามรีในเมืองแห่งกัญแจที่ไร้ประตู	316
ไม่มีเวลาให้น่าพิกา	320
ปีใหม่ในเมืองเก่า	325
โปรดอ่านได้แสงเทียน เพราะผมเขียนได้แสงดาว	330
การจำศีลของน้ำ	335
เธอละ ทะเล	338
ผู้ชายจากดวงอาทิตย์	342
ริมฝีปากบนหลอด	346
คำนาม ความรัก	349
When the writer loves the reader	353
น้ำหายใจ ลมหายใจ	356
เที่ยวลาวคราวนี้ ของฝากชิ้นเดียวที่ผมซื้อคือ ขาหนึ่งข้าง	361
ช่างกล็อง	367
ภาพถ่ายของคนที่สูงสัวย่ออยากแต่งงาน	374
ดื่มส้มแสนรัก	378
ไปตายซะ	386
ศาสนาของวิทยาศาสตร์	390
ในตู้ไปรษณีย์มีนก	395

คนที่คุณก็ไม่รู้ว่าคือใคร	401
คนรักคนเหล็ก	405
วันวาเลนไทน์มีผู้ชายยื่นถือกระดืบข้าวเหนียว	410
ฝากเขาสอยดาว	414
เกี่ยวกับผู้เขียน	426

ຕອນ ຈຸບ ຕ້ອງ ອີກ ບິດ

ကလေးဂျာနယ်

01

พูดก็พูดเถอะ ผมเพิ่งหัดใช้ปากกาหมึกซึมตอนอายุสี่สิบสองปี
นี่เอง

ถึงผมจะประกอบอาชีพขีด ๆ เขียน ๆ แต่ในความเป็นจริงผมก็
สร้างสรรค์ตัวหนังสือด้วยการเอานิ้วเคาะคีย์บอร์ดมาตั้งแต่ต้น ถึง
อย่างนั้นด้วยภาพลักษณ์นักเขียน เวลาไปพูดตามงานต่าง ๆ เจ้าภาพ
มักจะมอบปากกาให้เป็นของขวัญ ผมได้รับปากกามากมายจนหาเงิน
การเดินเข้าร้านเครื่องเขียนแบบจำหน้ากันไม่ได้

ปากกาส่วนใหญ่ที่ได้รับเป็นปากกาลูกลื่นที่เขียนง่ายใช้คล่อง
ตัวหนังสือบนด้ามโลหะเป็นตราของแบรนด์เครื่องเขียนชื่อดังระดับ
โลกบ้าง ชื่อหน่วยงานบ้าง บางด้ามก็ใช้เลเซอร์คัดลายมือเป็นชื่อผม
ด้ามไหนเขียนดีจะกลายเป็นนิ้วที่หกที่ผมพกไว้จุดนั้นจุดนี้ ใช้ครับ
ผมยังให้หัววานสมุดกับปากกาให้ช่วยจำ ในขณะที่น้อง ๆ นักศึกษา
มหาวิทยาลัยเก็บสมุดใส่พิพิธภัณฑสถานแล้วแจกเลกเชอร์ด้วยแท็บเล็ต
กับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กกันหมดแล้ว ตอนนั้นสมุดเลกเชอร์คงกำลังยื่น
กอดคอปลอบใจกับตู้โทรศัพท์สาธารณะอยู่สักมุมหลังมหาวิทยาลัย

ด้ามไหนเขียนแล้วไม่ถูกใจ ผมจะหย่อนลงไปกองรวมกันใน
กระป๋องใส่ปากกา แคร่รอวันที่หยิบขึ้นมาขีดแล้วไม่มีหมึกติดบน
กระดาษ ค่อยย้ายไปประจำการในถังขยะ

ในกระป๋องใบนั้นมีปากกาหมึกซึมอยู่สองด้าม

ในรอบสิบห้าปีที่ผ่านมา ผมเคยได้รับปากกาหมึกซึมยี่ห้อ
Lamy รุ่น Safari ซึ่งเป็นปากกาพลาสติกทรงคลาสสิกกึ่งจริงจังกึ่ง
ซิลจิง มาทั้งหมดสามด้าม

สองด้ามแรกพังกันอยู่ในกระป๋องมาร่วมสิบปี แต่ด้ามที่สาม
มีชะตาชีวิตที่แตกต่าง เลยขีดให้ชีวิตผมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ผมได้รับปากกา Lamy สองด้ามแรกเป็นของขวัญวิทยากร

ไม่ต่างจากถ้วยกาแฟ นาฬิกา หนังสือ หรือกระเป๋า หน้าที่ของมันคือเอาไว้มอบ ช่วงเวลาที่หยิบยื่นของจากมือสู่มือก็ได้แลกเปลี่ยนรอยยิ้มและบทสนทนาที่สั้นกระชับยิ่งกว่าโฆษณาต้นคณิปัญฑูบ เพราะเราต้องรีบหันหน้าไปยิ้มให้กล้องถ่ายรูปรูป

แะ (ขออนุญาตใช้เสียงชัดเตอร์สำเนียงวินเทจ)

วินาทีนั้นของที่ระลึกได้ทำหน้าที่ของมันโดยสมบูรณ์แล้ว

เมื่อผมกลับถึงบ้าน แกะกล่องออกมาแล้วเจอปากกาหมึกซึม หัวคิ้วของผมขมวดเข้าหากัน น่าจะเป็นความจงนระดับเดียวกับอเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์ ขึ้นโทรมแมขึ้นมาเจอสมาร์ทโฟน

ผมเปิดปลอกแล้วเอาหัวปากกาลากบนกระดาษ หมุนหัว (ปากกา) หลายเหลี่ยมและหลายรอบก็ยังไม่เห็นหมึก ผมเกาหัว (ตัวเอง) สองแกรก หมุนตัวปากกาออกมาดูก็ไม่เห็นให้เห็นพุง เจอแต่ชิ้นส่วนประหลาด ผมพยายามขยับ ๆ เชี่ย ๆ ซิด ๆ อีกลายนาที่ ก็ปิดปลอกแล้วเสียบมันไว้ในกระป๋องปากกา

ปากกา Lamy สองด้ามแรก เดินทางมาพบจุดจบในกระป๋องปากกาเหมือนกันราวกับกบดรีทวิต

02

หลายเดือนก่อน พี่อ้า-ฤทัยวรรณ วงศ์สิริสวัสดิ์ คนโฆษณาระดับตำนานของประเทศ โทร.มาชวนและเชิญด้วยสำนวนสำเนียงที่ฟังแล้วเคลิ้มยิ่งกว่าอ่านคำโฆษณาระดับบรรคทอง พี่อ้าอยากให้ผมไปเล่าเรื่องการทำเว็บไซต์ The Cloud ให้ทีมงานเว็บไซต์ Bonded ของเธอฟัง ผมตอบรับคำชวนตั้งแต่เห็นชื่อพี่อ้ากะพริบขึ้นมาบนหน้าจอโทรศัพท์แล้ว งานนั้นผมได้รับของขวัญวิทยากรเป็นกล่องขนาดเหมาะสมมือ

เมื่อกลับถึงบ้าน เปิดกล่องก็พบปากกา Lamy รุ่น Safari

สี aquamarine เป็นรุ่นลิมิเต็ดของปี พ.ศ. 2563 ที่เพิ่งออกใหม่หมาด ๆ เคียงข้างมาด้วยขวดหมึกสีพิเศษสีเดียวกับปากกา หลอดสูบหมึกหมึกหลอด ครอบเซต ต่างจากครั้งก่อน ๆ ที่ผมได้รับเพียงปากกาเปล่า ๆ ที่ถูกพรากรมาจากน้ำหมึก

ความรู้สึกตอนนั้นเหมือนผมได้รับชุดตัวต่ออะไรสักอย่าง เห็นแล้วคันไม้คันมือ ถ้าเป็นวัยเยาว์ผมคงถลาเข้าไป ลองประกอบด้วยสัญชาตญาณตามประสาเด็กที่เกียจฉานคู่มือ จะต่อถูกผิดก็ช่าง แต่ในวัยนี้ เราไม่ควรเสียเวลาลองผิดลองถูกกับทุกเรื่อง ผมเลยเปิดหน้าจ่อขึ้นมาเสิร์ชหาวิธีประกอบปากกาหมึกซึมรุ่นนี้

ผลการค้นหาขึ้นมาละลานตาเต็มหน้าจอ สายตาผมเห็นวิดีโอสอนประกอบทีละขั้น แต่สมองดันสั่งให้นิ้วกระดิกเข้าไปอ่านเรื่องราวของปากการุ่นนี้ก่อน จากนั้นก็ทำความรู้จักตำนานของแบรนต์นี่ ปิดท้ายด้วยความพิเศษของปากกาหมึกซึมว่ามันต่างจากปากกาลูกกลิ้งตรงไหน

นาทีนั้น ถ้าผมไม่มีปากกาหมึกซึมตรงหน้า คงทนพิษเนื้อหาไม่ไหว ได้กดสั่งซื้อมาสักด้ามแน่ ๆ

คล้ายจากนาทีนั้นมาไม่กี่วินาที ผมกดดูวิดีโอที่เล็งไว้แต่แรก แล้วประกอบปากกาตามทีละขั้นอย่างไม่ยากเย็น เมื่อรวมร่างสำเร็จ ผมก็ลองลากหัวปากกาหมึกซึมบนกระดาษ เส้นหมึกปรากฏตามเป็นทาง รวกับหางของดาวหางที่ลากไปตามหัว

ผมลองขยับปากกาจากเส้นตรงให้วนเป็นตัวหนังสือ ต่อเป็นคำ เรียงเป็นประโยค เมื่อปากกาโยกย้ายสายหัวบนกระดาษ ด้วยความที่เป็นหัวขนาดกลาง เส้นหมึกจึงออกมาค่อนข้างมากแล้วซึมชานาง ๆ ออกด้านข้างของเส้น รวกับสีสันของสีน้ำที่ไล้เล่นกับเนื้อผิวกระดาษ ตัวหนังสือที่มีขอบไม่คมชัดขนาดนี้ ดูเหมือนหน้าจอตระหนี่พิกเซล แต่ไม่อย่างไร มันก็ให้ความรู้สึกที่สบายตาและมีชีวิตของมันเอง เรา

ควบคุมมันได้แค่รูปทรง แต่ระดับของการซึมซาบเป็นเรื่องที่หมึกกับกระดาษตกลงกันเอง ผมเข้าใจความรู้สึกของสมาชิกชมรมคนหลงรักลายมือตัวเองแล้ว มันเป็นแบบนี้เอง

ถ้าอยากเห็นก็ต้องเขียน แล้วผมจะเขียนอะไรอีกดี

03

บนโต๊ะในห้องนอนผมมีสมุดไดอะรี่ค้างปียุ่เล่มหนึ่ง ผมไม่ได้เติมอักษรอันใดลงไปเกือบปีแล้ว อาจจะเป็นด้วยความขี้เกียจ หรือห่างเหินจนหน้ากระดาษกลายเป็นสิ่งแปลกหน้า จะทักทายก็ไม่สนิทใจ ปกก็เลยปิดสนิทอยู่แบบนั้น

ผมเปิดสมุดขึ้นมาเพื่อเขียนอะไรลงไป ผมไม่ได้อยากจะบันทึกอะไรเป็นพิเศษ แต่อยากจะทำให้ปากกาหมึกซึมเขียนอะไรที่ไม่ใช่ลากไปเรื่อย ผมเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับปากกาหมึกซึมที่ค้นพบ แล้วก็ค้นพบอีกสิ่งระหว่างเขียนว่า ผมเขียนบันทึกสนุกขึ้นเยอะ

ผมสนุกกับการเขียนบันทึก แต่บันทึกของผมไม่สนุกขึ้นเท่าไร

นับวันผมยิ่งเขียนบันทึกน่าเบื่อขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าเทียบกับบันทึกสมัยวัยรุ่น ผมไม่รู้ว่าคุณอนันต์เอาพลังมาจากไหน แต่ละวันเขียนบันทึกจริงจังอย่างกับเขียนงานส่งบรรณาธิการ เป็นเรื่องเล่าที่มีทั้งความรู้ ความคิด ความรู้สึก แถมยังใส่ลีลาในการเล่าราวกับจะส่งประกวด

จนกระทั่งได้มาทำงานเต็มเวลาเกี่ยวกับการเขียน พลังก่อนนั้นถูกถ่ายโอนลงไปอัดในดินฉบับ เมื่อกลับบ้านมาพร้อมพลังแค่กันหลอดผมเลือกเก็บมันไว้ใช้ประคองตัวให้ถึงเตียง ไม่เอาเร็วแรงไปใช้เร็วราวกับการเขียนบันทึกแบบสวิงสวายอีกแล้ว

ผมไม่ได้เขียนเล่าเรื่องตัวเองลงเฟซบุ๊กมาหลายปี ด้วยเหตุผลที่ไม่มีอะไรซับซ้อน แค่เขียนงานแต่ละวันก็เหนื่อยพอแล้ว ยิ่งมาทำสื่อที่ต้องเล่าเรื่องราววัน ผมก็เขียนกับการส่งสารเต็มที อีกเหตุผล ผม

ไม่เหลือความกระหายในการเล่าชีวิตตัวเองผ่านสื่อออนไลน์ให้เพื่อนฟัง
เข้ามาครีเอทีฟความรู้สึกแล้ว

แต่ก่อนนอน ได้โทร.เล่าเรื่องเหล่านี้ให้ใครสักคนฟังก็พอแล้ว

ช่วงหนึ่งของชีวิต ผมเคยมีใครบางคนเป็นไดอะรี่ ในยามค่ำคืน
เราต่างทำหน้าที่เป็นคนเล่าและคนฟังเรื่องราวชีวิตที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน
ของมันและกัน

วันไหนก็อะไรเล่าไม่ออก ก็ใช้วิธีขึ้นต้นคำแรกว่า “ไดอะรี่จ๋า”
ถ้อยคำคลาสสิกที่คุ้นเคยของคนเขียนบันทึก ถือเป็นช่วงเวลาที่ผมคิดว่า
เข้าใจความรู้สึกของสมุดไดอะรี่ได้ดีมาก

สิ่งนี้เป็นการเล่าที่หวังผลได้ดีกว่าการเขียนแล้วแขวนไว้ใน
โลกออนไลน์รอให้ใครคนนั้นผ่านมาเจอ หรือตั้งใจแท็กตามตัวมาอ่าน
มีอะไรก็โทร.ไปเล่า ฟังตรงแบบ direct message ไม่ต้องมาคิด
เรื่องตั้งค่าความเป็นสาธารณะให้เพื่อนวงนอก วงใน วงไหน เห็นหรือ
ไม่เห็น เพราะเรื่องนี้มีแต่หูเธอที่ได้ยิน

นั่นน่าจะเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ผมร้างรจากหน้าไดอะรี่

04

ผมสนุกกับการเขียนหนังสือด้วยปากกาหมึกซึมมากขึ้นเรื่อย ๆ
ผมเรียนรู้ว่าลักษณะของเส้นจะขึ้นกับสามปัจจัยคือ หัวปากกา หมึก
และกระดาษ ผมลองซื้อหัวปากกาขนาดอื่นมาใช้ เดินเข้าร้านขาย
เครื่องเขียนเพื่อซื้อสมุด นี่ก็ครั้งแรกที่ผมพกปากกาเข้าไปลองเขียน
สมุดเล่มตัวอย่าง ร้านขายสมุดชั้นเยี่ยมจะมีเนื้อกระดาษของสมุด
ทุกประเภทให้ลองเขียน แล้วผมก็หาซื้อหมึกกันน้ำมาใช้ ด้วยความคิด
ว่า ถ้าวันไหนสมุดเปียกน้ำขึ้นมา ความทรงจำของผมจะยังคงอยู่
ไม่ละลายหายไปกับน้ำ หรือน้ำตา

เมื่อของเล่นมากขึ้น ก็ยากทดลองมากขึ้น ผมเลยใช้เวลาเขียน

บันทึกทุกวัน ช่วงนั้นผมโชคร้ายที่มีปัญหามากมายประดังเข้ามาในชีวิต แต่ก็นับว่าโชคดีที่มีเรื่องให้เขียนเยอะมาก

หลายคนคงคิดว่าบันทึกของผมเคล้าน้ำตา ไม่เลย ผมแค่ใช้ปากกาหมึกซึม ยังไม่ถึงกับหมึกเศร้า

การบันทึกความทุกข์ที่เกิดขึ้นและดับไปแล้วเป็นเรื่องง่ายมาก แต่การเขียนถึงความทุกข์ที่เรายังลอยคออยู่ในนั้น เขียนไปเขียนมาก็กลายเป็นว่าเราชวนตัวเองคุย ทั้งโยนคำถามและความคำตอบ ผมก็เลยได้ปรึกษาเรื่องสำคัญกับคนพิเศษที่ควรจะไปปรึกษาที่สุด แต่มักจะถูกหลงลืมที่สุด นั่นก็คือ ตัวเอง

05

ผมชอบบันทึกว่าทำอะไร เรื่องรู้สึกนึกคิดอะไรก็มีบ้าง แต่มักจะเขียนแค่ตะกอนที่นอนกัน ไม่เขียนอะไรที่ฟุ้งปรุงแต่งพุ่มพวยเกินกว่าต้นเรื่อง ในวัยนี้ผมไม่ยอมเอาใจไปแบกความสุขความทุกข์อะไรมากมายนัก ไม่อยากยินดียินร้ายอะไรนาน เป็นบันทึกที่คนอื่นมาเปิดอ่านคงไม่สนุกเลย

เหมือนเอาฟุตบอลเตะในแต่ละวันมากองรวมกันไว้ มากกว่าตั้งใจตัดต่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกอะไรบางอย่าง

คงเป็นแบบเดียวกับแอปพลิเคชัน 1se (1 second) ที่ผมบันทึกฟุตบอลภาพเคลื่อนไหวเก็บเป็นไดอะรี่ไว้วันละหนึ่งวินาที คนอื่นเปิดดูอาจจะเห็นแค่ภาพสวยๆ หรือภาพอะไรก็ไม่รู้ แต่สำหรับผม ทุกวินาทีเต็มไปด้วยเรื่องราวทั้งก่อนหน้าและคล้อยหลัง ผมมีเหตุผลว่าทำไมต้องบันทึกวินาทีนั้นไว้ แควินาทีเดียวก็เพียงพอจะย้ำเตือนเรื่องราวยืดยาวให้เราได้

อย่าว่าแต่วินาทีเดียวเลย ภาพหนึ่งที่ไม่ไหวติงก็ทำหน้าที่นั้นได้

ในวัยละอ่อน ผมเคยคิดอะไรตื้นๆว่า หากวันหนึ่งผมกลายเป็น

คนมีชื่อเสียง อาจมีคนเอาบันทึกของผมไปพิมพ์ แล้วผู้คนก็จะได้เห็นความคิดความอ่านอันคมคายของเราที่มีต่อเรื่องต่างๆ และชีวิตส่วนตัวอันแสนสนุก ไม่ต่างจากหนังสือบันทึกของคนดังระดับโลกทั้งหลาย แต่พอโตมา ผมไม่ได้เป็นทั้งคนดัง คนที่มีชีวิตสนุก และคนเขียนบันทึกดี ผมเป็นแค่คนที่หัวเราะกับความคิดในวัยเยาว์เท่านั้นเอง

ผมควรจะตั้งใจเขียนบันทึกให้ตัวเองอ่าน มากกว่าเขียนให้คนอื่นอ่าน

คงเหมือนอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เขาเขียนบันทึกส่วนตัวช่วงที่เดินทางไปตะวันออกไกล พาเลสไตน์ และสเปน ซึ่งเป็นช่วงที่เขาทราบข่าวว่าตัวเองได้รับรางวัลโนเบล เมื่อนักวิทยาศาสตร์คนดังเสียชีวิตลง บันทึกส่วนตัวเล่มนี้ถูกคนที่ประมุขได้นำมาพิมพ์ขายในชื่อ *The Travel Diaries of Albert Einstein* ข้อความที่เขากระซิบคุยกับตัวเองในพื้นที่ส่วนตัว ทั้งเรื่องผู้หญิงสวยที่เห็นและทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมจะพูดในที่สาธารณะ ถูกคนรุมถล่มในระดับที่แรงเกือบเท่าระเบิดปรมาณู

ผมเคยถามอาจารย์ธงทอง จันทรางศุ ว่า เรามีสิทธิ์เผยแพร่บันทึกส่วนตัวของคนอื่นด้วยหรือ อาจารย์ตอบได้ดีมากกว่า

“ความจริงบางอย่างควรรู้เฉพาะคนที่มีหน้าที่ต้องรู้เท่านั้น เราต้องเคารพต่อคนที่บันทึก ถ้าเราเป็นลูกหลานต้องคิดให้มาก สวมหัวใจปุ๋ย่าตายาย ที่น่ากังวลกว่านั่นคือ ไม่ใช่ปุ๋ย่าตายายเรา แล้วเราไปได้มา เรามีความชอบธรรมเพียงใดในการพิมพ์เผยแพร่”

ผมโชคดีกว่าไอน์สไตน์ตรงที่คงไม่มีใครอยากเอาบันทึกที่ชื่อๆ ของผมไปพิมพ์ขาย

แต่ผมคงไม่ใช่คนแรกๆ ที่คิดว่า บันทึกส่วนตัวของเรา อาจจะถูกคนอื่นมาเปิดอ่าน หรือนำไปพิมพ์เผยแพร่ ผู้มีชื่อเสียงจำนวนมากคงตระหนักถึงความจริงข้อนี้ เขาอาจจะเตรียมใจ หรือเตรียมตัวไว้แล้ว

ว่าวันหนึ่งชีวิตส่วนตัวของเขาจะถูกอ่านกันทั้งโลก

เวลาที่ผมอ่านบันทึกส่วนตัวของคนดังทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ผมสงสัยมาตลอดว่า คนเหล่านี้เขียนบันทึกให้ตัวเองอ่านอย่างซื่อสัตย์ หรือตั้งใจเขียนให้คนอื่นอ่าน

ถ้าเป็นอย่างหลัง มันจะยังถือว่าเป็นบันทึกประจำวันไหม หรือ มันได้กลายเป็นงานวรรณกรรมที่ปรุงและแต่งเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง แค่เขียนในรูปแบบของบันทึกเท่านั้นเอง

06

ผมบรรจงส่งข้อความไปขอบคุณพี่อ้อ

ไม่ใช่ขอบคุณที่มอบปากกาให้ แต่ขอบคุณสำหรับความตั้งใจ และใส่ใจเรื่องการมอบของชิ้นหนึ่งให้ผม พี่อ้อไม่จำเป็นต้องทำขนาดนี้ก็ได้อ้อ แค่ซื้อปากกาสวยๆ ให้ก็สร้างรอยยิ้มให้ผู้รับได้แล้ว แต่รอยยิ้มนั้นคงมีอายุสั้นนัก เพราะเปิดกล่องได้ไม่กี่นาทีมันคงถูกหุ้มลงไปอยู่ในกระป๋องปากกาข้าง Lamy อีกสองด้าม

ความใส่ใจของพี่อ้อ ทำให้สิ่งที่ผมได้รับไม่ใช่ปากกา แต่เป็นหมุดหมายหนึ่งในหลักโมลชีวิต และในรอยจารึกนั้นก็มิภาพพี่อ้อยิ้มประทับอยู่ด้วย

07

ผมเขียนต้นฉบับ *โปรดอ่านได้แสงเทียน* เพราะผมเขียนได้แสงดาว ตอนแรกในวัยเบญจเพศ

ตามประสาคนที่เขียนหนังสือแบบไม่รู้เหนือรู้ใต้ การเขียนแบบมวนวัดที่ทำให้ผมอยู่รอดบนสังเวียนอักษรได้มีทางเดียวคือ เขียนเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง เพราะไม่มีใครเขียนได้ดีกว่าผมแน่นอน ผมเขียนถึงประสบการณ์ชีวิตตัวเอง ย้อนไปในวันเก่าบ้าง ย้ายมาในวันใหม่บ้าง

ตอนนี้ทุกเรื่องล้วนเป็นอดีตไปหมดแล้ว

ผมย้อนอ่านต้นฉบับหนังสือเล่มนี้ในวัยสี่สิบสองปีด้วยรอยยิ้ม บางหน้าก็มีน้ำตา ผมไม่ได้โศกเศร้าอะไร แค่เสียดายช่วงเวลาที่ผ่านมา จะมีความสุขในตอนนั้น

เมื่อผมลาออกจากตำแหน่งบรรณาธิการบริหารนิตยสาร *a day* หลังจากกินอยู่หลับนอนบนหน้ากระดาษมาสิบสี่ปี ผมกลับบ้านมา จัดชั้นหนังสือใหม่ บรรจงเรียง *a day* ไว้ในตู้หนังสือหลังใหม่อย่าง สวยงาม ผมหยิบ *a day* ตั้งแต่เล่มที่ 48 ถึง 200 ที่ผมเป็นบรรณาธิการมาพลิกดูทีละเล่ม

อะเดย์กลายเป็นอดีตไปแล้ว

ทุกหน้ากระดาษที่เปิดผ่าน ผมเห็นชีวิตตัวเอง ในวัยนั้นชีวิตผมมีแต่งงาน เป็นช่วงชีวิตสิบกว่าปีที่ผมห่างหายจากการเขียนบันทึกประจำวัน เหมือนว่าความทรงจำจะหล่นหาย แต่ไม่หροก มันถูกบันทึกอย่างดีอยู่ในนิตยสาร พลิกดูจะเห็นว่าเดือนนี้เราใช้เวลาไปกับเรื่องอะไร ได้เจอใคร ทำงานกับใคร ทำงานอะไร ชลุกอยู่กับเรื่องราวอะไร มีใครผ่านเข้ามาในชีวิตบ้าง ทั้งมิตรเก่ามิตรใหม่ บ้างก็เตือนว่าสูญเสียมิตรภาพไ้ไปบ้าง

ตอนนั้นผมคิดว่างานเป็นทั้งหมดของชีวิต แต่เมื่อทุกอย่างกลายเป็นอดีต ผมพบว่า ช่างเป็นความคิดที่โง่เขลา การให้ความสำคัญกับงาน แล้วทิ้งช่วงชีวิตด้านอื่น ปล่อยปละสุขภาพ ละเลยความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะมิด้วยรางวัลลันตู้ หรือเงินทองท่วมบัญชีแค่ไหน การใช้ชีวิตแบบนี้ก็ถือว่าห่างไกลจากนิยาม ชีวิตที่ประสบความสำเร็จ

ผมคิดถึงชีวิตตัวเองที่สูญเสีย

ผมไม่ได้หมายถึงเรื่องราวความทรงจำที่ไม่ได้บันทึกไว้ แต่หมายถึงชีวิตจริง ๆ

ถ้าไม่เคยใช้ แล้วจะเอาอะไรมาบันทึก

โปรดอ่านได้แสงเทียน เพราะผมเขียนได้แสงดาว เป็นหนังสือ
ที่ผมรักมาก

คงเพราะเป็นชีวิตของผม เวลาที่หยิบมาอ่าน ผมจะเห็นชีวิต
ตัวเองในวัยเยาว์ เห็นภาพตัวเองตอนเขียนต้นฉบับในช่วงสิบปีแรกของ
อาชีพนักเขียน เห็นคนที่ผมเคารพ และคนที่ผมรัก

ผมเคยคิดอยากจะส่งต้นฉบับแต่ละตอนเมื่อเขียนเสร็จให้คนรัก
อ่าน ก่อนที่จะถึงสายตาบรรณาธิการ อย่างที่บอก มันคือชีวิตของผม
ผมก็อยากให้คนที่อยู่ในชีวิตผมได้อ่านก่อน แต่สิ่งนั้นไม่เคยเกิดขึ้น
เพราะการส่งคอลัมน์รายสัปดาห์ แคกดส่งอีเมลให้ทันเวลา ผมยังต้อง
ต่อรองกับนาฬิกาแทบตาย

หนังสือเล่มนี้เป็นบันทึกของผม ผมไม่แน่ใจว่ามันจะสลักสำคัญ
อะไรกับโลกใบนี้ หรือมีค่าพอจะเข้าไปเกาะกะบนชั้นหนังสือไหนๆ ถ้า
มันจะมีค่าอะไรสักอย่าง ผมก็หวังว่า เมื่อมีใครเปิดอ่าน จะไม่ได้เห็น
แค่ชีวิตผม แต่เห็นภาพชีวิตตัวเองซ้อนทับอยู่อีกชั้น

ความทรงจำเป็นสิ่งประหลาด เราอาจไม่ได้ฝากฝังมันเอาไว้เอง
แต่เราก็เบิกถอนมันขึ้นมาได้จากทุกสิ่ง ไม่ว่าจะอะไร จะเคยเกี่ยวข้องกับ
กับเราหรือไม่ มันพร้อมจะเขียนความทรงจำของเราขึ้นมาได้เสมอ

แต่ก็น่าจะดี ถ้ามีความทรงจำบางชุดที่เราเป็นผู้บันทึกเอง
ไว้ให้เราอ่านเอง – คนเดียว

บันทึกคือการทบทวน

การบันทึกชีวิตทุกวัน ก็เหมือนได้ทบทวนชีวิตทุกวัน ทบทวน
วันนี้เพื่อบอกตัวเองว่า พรุ่งนี้จะใช้มันอย่างไร

บันทึกจึงเป็นการเขียนอดีตพร้อมกับชีวิตอนาคต

ผมวางปากกาหมึกซึมมาพิมพ์บันทึกตอนนี้เก็บไว้ในหนังสือเขียนไว้บอกตัวเอง เขียนไว้บอกคนอื่น ไม่ได้บอกเพื่อให้ทำตามอะไรหรอกครับ

แต่จะบอกว่า เมื่อเวลาผ่านไป ผมมองงานเขียนชุดนี้ยังไงเท่านั้นเอง

10

ผมไม่ได้เขียนเรื่องแบบนี้มาเกือบสิบปีแล้ว

นับนิ้วแล้วก็เสียดาย ทำไมเราถึงทิ้งขว้างมันไปนะ เพราะเป็นงานที่สนุกมาก สนุกกว่างานไหนๆที่เคยทำ สนุกแบบพร้อมจะนั่งขลุกนั่งคุยกับมันข้ามวันข้ามคืน

แต่ผมไม่มั่นใจเลยว่า คนอ่านจะสนุกกับเรื่องนี้แบบผมหรือเปล่า งานเขียนของผมไม่ใช่งานที่ตกยุคได้ยาก สิ่งที่น่ากลัวคือ ผมกำลังเขียนตอนใหม่ด้วยชุดอักษรชิ้นแรกที่หมดอายุไปนานแล้ว บรรณาธิการและนักอ่านเปิดหน้ากระดาษผ่านมา เกรงจะเสียดายตาเปล่าๆ

ผมนึกถึงคนที่เคยบอกว่า ชอบหนังสือเล่มนี้ของผมมาก เธอเป็นทั้งผู้อ่าน เป็นตัวละคร และเป็นอะไรอีกมากมายในชีวิตผม ผมส่งต้นฉบับชิ้นนี้ไปก่อนแรกไปให้เธอวิจารณ์

ด้วยความกลัวจะโดนไม่เรียวก ผมเลยยื่นไฟล์ให้คล้ายว่ามันเป็นลูกแมว เดินออกไปหา สบตา ร้องเหมียว แล้วทิ้งตัวลงนอนบนตัก ถึงอ่านแล้วจะพบว่า อากาหรหนักหนา เธอก็คงเมตตาไม่ลุกขึ้นมาไล่ตะปองแมว

เธอลูบเนื้อลูบตัวแมวแล้วชมในจุดที่ชอบ เธอว่า ให้ความรู้สึกเหมือนได้อ่านเรื่องชุดเก่าในวันที่เราโตขึ้น แล้วก็พูดถึงจุดที่ควรปรับปรุงว่า “ตอนจบต้องอีกนิด” เธอหมายถึงก้อนที่เก่า

แล้วต่อกับ “ชื่อตอนก็ต้องอีกนิด ชื่อตอนดูจริงจัง + พยายาม

“ไปนิด” เธอพูดถึงชื่อตอนแรกที่ผมตั้งเมื่อส่งให้เธออ่าน

เธอพูดถูกทั้งสองเรื่อง มันเป็นเรื่องที่ผมก็รู้สึกแบบนั้น ผมควรจะรีบแก้มัน ก่อนที่จะถูกบันทึกไว้นานเท่าานบนหน้ากระดาษ เส้นตายนี้กระดิกเท้ารออยู่หน้าห้องนานแล้ว

เราจบการสนทนาลงตรงที่เธอบอกว่า “ไปคิดชื่อกับตอนจบใหม่เลยคะ”

ผมก็เลยเขียนเนื้อหาตอนที่ลืบ ก่อนที่เธอยังไม่ได้อ่าน เพื่อเป็นการขอบคุณ เธอควรจะได้รับสิทธิพิเศษอีกสักอย่าง ไม่ก็ชั่วคราวก่อน เธอได้อ่านต้นฉบับจากไฟล์เป็นคนแรกแล้ว ต่อไปเธอควรได้อ่านตอนจบและชื่อเรื่องที่เราช่วยแต่ง พร้อมทุกคนบนหน้ากระดาษ มันน่าจะมีความหมายกับเธอมากกว่าที่อ่านผ่านหน้าจอตอนนี้

แล้วก็มาถึงตอนจบของเรื่อง นี่เป็นอีกครั้งที่เธอสอนอะไรดี ๆ ให้ผม

บันทึกที่ดี ควรมีคนช่วยเขียน